เอกชนสเปนตบเท้าเสนอนโยบายต่อพรรคการเมืองก่อนเลือกตั้ง FIAB ชูไทยเป็นหนึ่งในคู่ค้าเป้าหมาย

เครดิตภาพ: FIAB Federación Española de Industrias de la Alimentación y Bebidas

ก่อนที่สเปนจะมีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2569 ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเมื่อช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ภาคธุรกิจและองค์กรต่าง ๆ ใช้จังหวะนี้ในการนำเสนอประเด็นสำคัญต่อพรรคการเมือง เพื่อให้รัฐบาลชุดใหม่พิจารณาเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

ในภาคอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ผู้ประกอบการสเปนได้เรียกร้องให้รัฐบาลชุดใหม่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม โดยสหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน (Federación Española de Industrias de Alimentación y Bebidas: FIAB) ได้นำเสนอข้อเสนอแก่พรรคการเมืองหลัก ครอบคลุมประเด็นด้านภาษี การลงทุน พลังงาน ความยั่งยืน การจ้างงาน นวัตกรรม และการค้าระหว่างประเทศ

หนึ่งในประเด็นที่น่าสนใจ คือ การผลักดันการขยายตลาดต่างประเทศของผู้ประกอบการสเปน รวมถึงการเดินหน้าความตกลงทางการค้ากับประเทศนอกสหภาพยุโรป โดยสหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน (FIAB) ระบุประเทศไทยเป็นหนึ่งในตลาดที่ควรเร่งผลักดันความสัมพันธ์ทางการค้า ร่วมกับสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และมาเลเซีย

สาระสำคัญของข้อเสนอจาก FIAB ต่อรัฐบาลสเปนชุดใหม่

ข้อเสนอสำคัญประการหนึ่งของ FIAB คือ การผลักดันให้มีการรับรองอย่างชัดเจนว่าอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มเป็น “ภาคส่วนสำคัญ” ของประเทศ และควรได้รับการพิจารณาอย่างเหมาะสมในการกำหนดนโยบายทั้งในระดับประเทศและระดับสหภาพยุโรป โดยมีความเห็นว่าความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม เสนอให้รัฐบาลให้ความสำคัญกับการรักษาความเป็น

เอกภาพของตลาด การลดขั้นตอนทางธุรการ การสร้างความแน่นอนทางกฎหมาย การกำหนดกฎระเบียบที่ได้สัดส่วนกับภาระของผู้ประกอบการ และการรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านพลังงาน นอกจากนี้ ยังเสนอให้มีมาตรการสนับสนุนการลงทุนในภาคการผลิต การปรับปรุงและพัฒนาโรงงาน การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ การส่งเสริมนวัตกรรม และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านพลังงาน

ในด้านแรงงาน FIAB เห็นว่าก่อนมีการออกมาตรการใหม่เกี่ยวกับการจ้างงานหรือค่าจ้าง ควรมีการประเมินผลกระทบต่อการจ้างงาน การลงทุน ผลิตภาพ และความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ รวมถึงควรส่งเสริมหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับบุคลากรสายอุตสาหกรรม เทคนิค และดิจิทัลโดยเฉพาะ ส่วนในด้านความยั่งยืนและผู้บริโภค สหพันธ์ฯ สนับสนุนการใช้ฉลากดิจิทัล การส่งเสริมการบริโภคอาหารที่สมดุล และการเพิ่มความรู้ด้านโภชนาการแก่ผู้บริโภค รวมทั้งสนับสนุนการเผยแพร่ข้อมูลด้านอาหาร โภชนาการ และสุขภาพที่ถูกต้อง มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และสามารถตรวจสอบได้

FIAB
FEDERACIÓN ESPAÑOLA
DE INDUSTRIAS DE ALIMENTACIÓN
Y BEBIDAS

เครดิตภาพ: FOODDRINK EUROPE

อีกประเด็นสำคัญคือการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ โดยเสนอให้เพิ่มการสนับสนุนบริษัทส่งออกโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (PYMES) เพื่อให้สามารถเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและกิจกรรมส่งเสริมการค้าของสเปนในต่างประเทศได้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ต้องการให้ภาครัฐจัดเตรียมกลไกที่สามารถนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็วหากผู้ส่งออกสเปนต้องเผชิญกับการขึ้นภาษีศุลกากร มาตรการด้านสุขอนามัย หรือข้อจำกัดทางการค้าที่ไม่มีเหตุผลอันสมควร เพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถวางแผนและรับมือกับความเสี่ยงได้ดีขึ้น

ในด้านการเปิดตลาด FIAB สนับสนุนให้เร่งดำเนินการจัดทำความตกลงกับประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ไทย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และมาเลเซีย รวมถึงเดินหน้ากระบวนการที่เกี่ยวข้องกับออสเตรเลีย เม็กซิโก ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และอินเดีย เพื่อเพิ่มความหลากหลายของตลาดส่งออกสินค้าอาหารและเครื่องดื่มของสเปน

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในตลาดที่ FIAB ให้ความสำคัญ

สหพันธ์ฯ ระบุประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่ต้องการผลักดันความสัมพันธ์ทางการค้า สะท้อนให้เห็นถึงความสนใจและศักยภาพในการขยายตัวของการค้าระหว่างกัน

ข้อมูลของสหพันธ์ฯ ระบุว่า ในปี 2567 สเปนส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารมายังประเทศไทยจำนวนประมาณ 76,866 ตัน คิดเป็นมูลค่า 116.54 ล้านยูโร โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.5 เมื่อเทียบกับปี 2566 ขณะที่มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 12 สะท้อนให้เห็นว่าไทยเป็นตลาดอาหารและเครื่องดื่มที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นในฐานะหนึ่งในตลาดส่งออกของสเปน และมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

ที่ผ่านมา สหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน (FIAB) ยังส่งเสริมการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าในประเทศไทย โดยเฉพาะงาน Food Ingredients Asia ที่กรุงเทพฯ เพื่อเปิดโอกาสให้บริษัทสเปนได้สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำเข้า ผู้จัดจำหน่าย และคู่ค้าท้องถิ่น รวมถึงขยายโอกาสในการเข้าสู่ตลาดเอเชีย

ภาษี พลังงาน และความยั่งยืน ประเด็นสำคัญที่ FIAB ต้องการให้รัฐบาลทบทวน

มาตรการด้านภาษีเป็นอีกหนึ่งในประเด็นที่สหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน ให้ความสำคัญ โดยเสนอให้รัฐบาลจัดให้มีมาตรการจูงใจทางภาษีสำหรับการลงทุนในภาคการผลิต การปรับปรุงโรงงาน การนำระบบดิจิทัลมาใช้ การพัฒนานวัตกรรม และการเพิ่มประสิทธิภาพด้านพลังงาน พร้อมทั้งเสนอให้ทบทวนหรือระงับมาตรการภาษีบางประเภทที่ใช้เฉพาะในสเปน หากมาตรการดังกล่าวอาจทำให้บริษัทสเปนเสียเปรียบในการแข่งขันกับบริษัทจากประเทศสมาชิก EU อื่น

หนึ่งในมาตรการที่ FIAB กล่าวถึง คือ ภาษีบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ (Impuesto especial sobre los envases de plástico no reutilizables) ซึ่งสเปนเริ่มจัดเก็บตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 ภาษีดังกล่าวคำนวณจากปริมาณพลาสติกที่ไม่ได้มาจากการรีไซเคิลซึ่งอยู่ในบรรจุภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของภาษี โดยมีอัตรา 0.45 ยูโรต่อกิโลกรัมของพลาสติกที่ไม่ได้รีไซเคิล สหพันธ์ฯ เห็นว่าภาษีดังกล่าวเป็นต้นทุนเพิ่มเติมสำหรับบริษัทในสเปน และอาจส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันเมื่อเทียบกับผู้ประกอบการในประเทศสมาชิก EU ที่ไม่มีมาตรการภาษีภายในประเทศในลักษณะเดียวกัน

ด้านพลังงาน สหพันธ์ฯ ไม่ได้เสนอให้มีการจัดเก็บภาษีพลังงานเพิ่มเติม แต่ให้ความสำคัญกับการรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนพลังงาน และการส่งเสริมการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มซึ่งมีกระบวนการผลิต การแปรรูป การเก็บรักษา การทำความเย็น และการขนส่งที่ใช้พลังงานในระดับสูง

ในด้านสิ่งแวดล้อม สหพันธ์ฯ ยังต้องการให้กฎระเบียบของสเปนมีความสอดคล้องกับกรอบของ EU และหลีกเลี่ยงการออกข้อกำหนดภายในประเทศเพิ่มเติมจนทำให้ภาคธุรกิจต้องเผชิญกับภาระที่แตกต่างจากประเทศสมาชิกอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เสนอให้กฎหมายเกี่ยวกับการบริโภคอย่างยั่งยืนของสเปนไม่กำหนดข้อบังคับเกินกว่ากรอบของ EU และให้ระบบมัดจำ คืนเงิน และรับคืนบรรจุภัณฑ์ หรือ SDDR (Sistema de Depósito, Devolución y Retorno) ของสเปน ดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของ EU ว่าด้วยบรรจุภัณฑ์และขยะบรรจุภัณฑ์

อนึ่ง สหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน หรือ FIAB ก่อตั้งขึ้นในปี 2520 และทำหน้าที่เป็นองค์กรตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของสเปน โดยมีสมาคมภาคธุรกิจในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเป็นสมาชิกประมาณ 50 แห่ง

FIAB มีบทบาทในการเป็นตัวแทนผลประโยชน์ของภาคอุตสาหกรรมต่อหน่วยงานภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ รวมถึงดำเนินงานในประเด็นด้านการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ นวัตกรรม กฎหมายและความปลอดภัยด้านอาหาร ความยั่งยืน โภชนาการ การฝึกอบรม และนโยบายด้านภาษี

อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มถือเป็นหนึ่งในภาคอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจสเปน มีการจ้างงานโดยตรงประมาณ 483,300 คน มีบริษัทในภาคอุตสาหกรรมกว่า 27,300 แห่งทั่วประเทศ และมีมูลค่าการส่งออกมากกว่า 52,500 ล้านยูโร นอกจากนี้ ภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวยังมีความเชื่อมโยงกับภาคเศรษฐกิจอื่นของสเปนอย่างใกล้ชิด ทั้งภาคเกษตร การจัดจำหน่าย การท่องเที่ยว อาหารและการบริการ ตลอดจนเศรษฐกิจในพื้นที่ชนบท

ข้อคิดเห็นของ สคต.

ข้อเสนอของสหพันธ์อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มแห่งสเปน (FIAB) ในช่วงก่อนการเลือกตั้งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของภาคอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่มของสเปนในการรักษาความสามารถในการแข่งขันท่ามกลางต้นทุนทางธุรกิจ กฎระเบียบ และความไม่แน่นอนด้านการค้าระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น ประเด็นที่น่าสนใจสำหรับประเทศไทย คือ การที่สหพันธ์ฯ ระบุไว้อย่างชัดเจนให้ไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่ต้องการผลักดันความตกลงและขยายความสัมพันธ์ทางการค้า สะท้อนให้เห็นว่าภาคธุรกิจอาหารของสเปนมองตลาดไทยว่ามีศักยภาพและยังมีโอกาสในการเติบโตเพิ่มเติม เป็นโอกาสที่ไทยจะเร่งกระชับความสัมพันธ์ทางการค้าทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ สมาคมและเอกชนรายย่อย

เมื่อประกอบกับการเจรจา FTA ไทย–EU ที่กำลังดำเนินอยู่ สคต. เห็นว่าสเปนเป็นตลาดที่มีลู่ทางสำหรับภาคธุรกิจไทยอีกมาก โดยควรเร่งสานความร่วมมือ อาทิ ผ่านการเข้าร่วมงานแสดงสินค้า การเจรจาธุรกิจ การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนการค้า หรือคณะผู้แทนระดับสูง ตลอดจนยกระดับความร่วมมือในภาคการผลิตและวิจัย

การติดตามทิศทางนโยบายของรัฐบาลสเปนชุดใหม่หลังการเลือกตั้งในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2569 และพัฒนาการทางสังคมของผู้บริโภคในตลาดสเปน รวมถึงความคืบหน้าของการเจรจา FTA ไทย–EU จะมีความสำคัญต่อการวางกลยุทธ์เจาะตลาด การทำการตลาด การกำหนดเงื่อนไขทางการค้า ฯลฯ ในระยะต่อไป

อ้างอิงจาก: Federación Española de Industrias de Alimentación y Bebidas (FIAB), Comisión Europea, Europa Press, EFEAgro, Revista Campo, DataComex, infoRETAIL y Olimerca.

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมาดริด
พฤศจิกายน 2569